

Prevenција: Bez promila

Provoditelj: Mreža udruga Zagor

Godina provedbe: 2017

Kratki opis programa

Mreža udruga Zagor uz partnerske organizacije Policijsku upravu Krapinsko-zagorsku, udrugu Regenerator i Krapinsko-zagorsku županiju provodi projekt BEZ PROMILA koji za cilj ima smanjiti broj prometnih nesreća i podizanje svijesti o stravičnim posljedicama konzumiranja alkohola osoba koje sudjeluju u prometu, posebice mladih vozača i vozačica.

Sažetak programa

U sklopu projekta održane su akcije „Bez promila“ u 9 srednjih škola Krapinsko-zagorske županije: Školi za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću u Zabok, Srednjoj školi Pregrada, Srednjoj školi Zlatar, Srednjoj školi Krapina, Srednjoj školi Zabok, Srednjoj školi Bedekovina, Srednjoj školi Konjščina, Srednjoj školi Oroslavje, Gimnaziji Antuna Gustava Matoša Zabok.

Na akciji su učesnici/ce imali priliku proći i 5 igara pomoću 12 tzv. „pijanih naočala“. Srednjoškolci/ke imali su prilike osjetiti dezorijentiranost, nesigurnost u koraku i smanjenje koordinacije koji nastaju uslijed konzumacije alkohola te su naučili kako alkohol umanjuje njihove vozačke sposobnosti.

U četiri od navedenih škola održana su predavanja za učesnike/ce (Srednjoj školi Oroslavje, Srednjoj školi Krapina, Srednjoj školi Pregrada i Srednjoj školi Bedekovina).

Tijekom akcija u srednjim školama proveden je anketni upitnik kojeg je ispunilo 623 učenika/ca.

Tijekom mjeseca borbe protiv ovisnosti održana je konferencija „Mladi, alkohol i vožnja“ na kojoj se raspravljalo o mladima, alkoholu i vožnji kroz tri teme, a to su:

- Društveni utjecaj na percepciju mladih na vožnju i alkohol;
- Aktivnosti usmjerene na prevenciju vožnje u alkoholiziranom stanju kod mladih;
- Navike mladih tijekom izlazaka.

Na konferenciji su sudjelovali mladi, srednjoškolci/ke, predstavnici/ce Policijske uprave Krapinsko-zagorska, predstavnik Centra za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti, te partnerske i suradničke organizacije koje su kroz raspravu s mladima došle do važnih zaključaka i preporuka.

Partneri na projektu prepoznali su važnost edukacije i novih i inovativnih pristupa za informiranje i edukaciju mladih.

Uz akcije, konferenciju i suradnju s autoškolama (predavanja u autoškolama s područja županije) otvara se mogućnost uključivanja većeg broja mladih koji se sudjelovati u prometu u ulozi vozača/ca.

Jedan od rezultata projekta je i istoimena brošura namijenjena mladima, srednjoškolcima/kama, budućim vozačima/cama, školama i svima koji/koje se žele informirati, educirati i senzibilizirati o problematici vožnje u alkoholiziranom stanju s osobitim naglaskom na mlade.

Brošura je dostupna u online verziji na stranici Mreže udruga Zagor

(http://www.zagor.info/Cms_Data/Contents/ZagorInfo/Folders/Dokumenti/~contents/FQ72XC4C9TCAHBK4/Bez-promila-LETAK-2018-iPaper_web.pdf) i tiskanoj verziji, te se može bitno diseminirati mladima, budućim vozačima/cama, te

srednjim školama s područja županije i široj javnosti.

Tijekom projekta osigurana je provedba medijske kampanje „Bez promila“ među mladim vozačima/cama na području Krapinsko-zagorske županije.

Javna kampanja pruža informacije i svakodnevni podsjetnik o odgovornom ponašanju u prometu.

U projektne aktivnosti uključili su se mladi koji su tijekom radionica osmislili tekst za jingl koji je potom uglazbljen i emitiran na radijskim postajama.

Uz radijski jingl mladi su osmislili i scenarij za videospot koji je i snimljen i javno objavljen, a isto tako pokazuje posljedice vožnje u alkoholiziranom stanju.

Mlade osobe koje još nisu položile vozački ispit, mladi vozači/ce s iskustvom u vožnji do 1 godine i vozači/ce s iskustvom u vožnji više od 3 godine bili su uključeni kroz tri fokus grupe.

Organizirana je vidljivost projekta te je projekt predstavljen kroz različite medije (na Facebook stranici nositelja, na službenim stranicama projektnih partnera, na drugim stranicama suradnika projekta, na informativnim web portalima, na radio postajama (Zagorski radio, Radio Stubica, Radio Zlatar, na TV postajama (Mreža TV), lokalnim listovima (Zagorski list), online novinama Zagorja Internacionala).

Medijska pokrivenost lokalne i regionalne samouprave doprinijela je prezentaciji projekta i projektnih aktivnosti široj javnosti.

Mreža udruga Zagor, Policijska uprava Krapinsko-zagorska i Krapinsko-zagorska županija dali su značajan doprinos kroz promicanje projekta i projektnih rezultata u županijskim tijelima, odborima i vijećima, sudjelovanjem na aktivnostima, provedbi predavanja, kao i u kreiranju promotivnog materijala (letaka, jumbo plakata, platnenih vrećica, mirisnih borića, majica, šalica i trakica za ključeve, reflektirajućih trakica, kapa, kemijskih olovaka, boca za vodu).

Također, aktivno su sudjelovali u provođenju aktivnosti i koordinaciji projekta kroz sudjelovanje na sastancima projektnog tima, te u promociji projekta i projektnih aktivnosti kroz objave na svojim službenim stranicama te javnim događajima (Sajam udruga KZZ).

1. Županije provedbe

Krapinsko-zagorska

2. Datum početka i završetka programa

Datum početka: 01.05.2017

Datum završetka: 30.04.2018

3. Ostvaruje li program formalno partnerstvo u zajednici

da

4. Ako da, s kim (suradnik u provedbi)

Policijska uprava Krapinsko-zagorska, udruga Regenerator i Krapinsko-zagorska županija

5. Dosadašnja iskustva udruge/institucije u provođenju istog ili sličnih programa

Mjesto provedbe programa: Područje Krapinsko-zagorske županije

Godina u kojoj se program provodio: 2017/2018

Broj obuhvaćenih korisnika: 2102

6. Je li program originalno autorsko djelo nositelja ili je preuzet za korištenje uz dozvole autora

Izvor programa: Originalni program

Originalni naziv programa na jeziku s kojeg je preuzet:

7. Razina preventivnih intervencija

Univerzalna

8. Okruženje na koje je program primarno usmjeren

Škola

9. Rizici i zaštitni imbenici na koje program cilja

Rizici i imbenici: Laka dostupnost alkohola, niska tolerancija na alkohol, subjektivni osjećaj kontroliranja situacije, smanjivanje samokritičnosti, povećana razdražljivost i sklonost konfliktima, samopotvrđivanje pred vršnjacima, loši primjeri u obitelji i okruženju, podcjenjivanje utjecaja alkohola, nepoznavanje promjena kod perceptivnih i kognitivnih procesa.

Zaštitni imbenici: Svijest o štetnosti alkohola, zakonska regulativa, roditeljski pozitivni i edukacijski odgoj, kvalitetnije osposobljavanje u autoškolama, edukativni sadržaji u školi, poslu i drugdje, usmjerenost razvoja poštivanja i tolerancije među vozačima, projekti civilnog društva u cilju edukacije.

10. Procjena potreba

Način provedbe: Projekt se temelji na podacima navedenim u područjima procjene potreba Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa Republike Hrvatske 2011.-2020. a odnosi se na smanjenje smrtnog stradavanja i teškog ozljeđivanja u prometu, poboljšanje kvalitete života. Također govori kako je „vožnja pod utjecajem alkohola, unatoč strogim sankcijama za prekršitelje, još je uvijek jest uzrok prometnih nesreća u Republici Hrvatskoj“. Naglašeno je kako bi „medijske kampanje o štetnom utjecaju alkohola na sposobnost na vožnju trebalo i dalje provoditi“, treba „provoditi intenzivne aktivnosti u represivnom, ali i u preventivnom smislu“. Nacionalni program definira konkretnu mjeru: „Provođenje preventivno-edukativnih i promidžbenih aktivnosti na temu alkohola, droge i lijekova.“ Također, projekt je usklađen s Akcijskim programom sigurnosti cestovnog prometa za period 2011-2020. kojeg donosi Europska komisija a projekt je u skladu s Ciljem 1. Poboljšati edukaciju i praktičnu obuku sudionika s posebnim fokusom na mladim, neiskusnim vozačima. Projekt je usklađen i sa Županijskim programom djelovanja za mlade Krapinsko-zagorske županije koji definiran mjeru 4.5. Provoditi prevenciju prometnih nesreća orijentiranu na mlade vozače posebnim školskim aktivnostima i kampanjama, uz uvažavanje rodne dimenzije problema. Projekt je usklađen s Nacionalnom strategijom za sprečavanje štetne uporabe alkohola i alkoholom uzrokovanih poremećaja za razdoblje od 2011-2016.

Očekivani rezultati: -održano 9 akcija, te 4 predavanja u srednjim školama s područja županije, u navedene aktivnosti uključeno minimalno 800 učenika/ca; održane akcije s rješavanjem didaktičkih igara, vožnje bicikla i sl. u srednjim školama koriste i simulaciju vida „pijanim naočalama“,

-održana predavanja za buduće vozače/ice tijekom cijelog projekta, 4 puta tijekom trajanja projekta u autoškoli

-održana konferencija s gostima stručnjacima za mlade tijekom mjeseca borbe protiv ovisnosti,

-kreiran radio jingl koji ukazuje na posljedice vožnje u alkoholiziranom stanju, posebice vožnje mladih pod utjecajem alkohola

-uključeno minimalno 10 volontera/ki u provedbu projektnih aktivnosti,

-tiskan i diseminiran promotivni materijal s pozitivnim porukama korisnicima/cama projektnih aktivnosti.

11. Trajanje programa

Trajanje jednog ciklusa programa u tjednima: 52

12. Ciljevi programa

Opis: Smanjenje broja prometnih nesreća s učešćem alkohola i podizanje svijesti o stravičnim posljedicama

konzumiranja alkohola osoba koje sudjeluju u prometu, posebice mladih osoba i vozača i vozačica.

Specifični: Educirati mlade vozače/ce o utjecaju alkohola na percepciju i ostale sudionike u prometu. Kontinuirano pratiti navike i stavove mladih po pitanju izlazaka, konzumacije alkohola i vožnje u alkoholiziranom stanju. Provesti medijsku kampanju „Bez promila“ među mladim vozačima/cama na području Krapinsko-zagorske županije. Praćenje, evaluacija i koordinacija projekta.

13. Ciljana skupina

Srednja škola

14. Korisnici programa

Opis korisnika: U provedbu projektnih aktivnosti – akcija, predavanja, anketni upitnik uključile su se sve srednje škole s područja Krapinsko-zagorske županije odnosno njihovi učenici/ce, odnosno osobe muškog i ženskog spola, od 16 do 18 godina, budući i mladi vozači/ce. Na konferenciji i radionice su korisnici bili različitih dobrih skupina, od 15 do 55 godina, većinom mladi, učenici/ce s područja Zaboka i koji dolaze iz različitih gradova i općina na području županije, u manjem dijelu i srednjoškolci/ke koji pohađaju škole u okolnim gradovima. Na radionici za izradu teksta za jingle sudjelovali su mlade osobe muškog i ženskog spola od 15 do 30 godina. Tijekom provođenja fokus grupa sudjelovale su osobe različitih dobrih skupina, od 17 do 30 godina. Promotivni materijali podijeljeni su na različitim događanjima sudionicima različitih dobrih skupina s različitim područja stanovanja. Udruge uključene u projekt su udruge mladih i za mlade s područja županije, te udruge koje rade na prevenciji u zajednici.

U provedbu predavanja u ispitnom centru u Zaboku uključeni su budući vozači/ce koji dolaze iz gradova i općina s područja županije, pošto u županiji djeluju samo tri ispitna centra. Polaznici predavanja su osobe različite dobne skupine, oba spola, iz različitih mjesta.

Indirektni korisnici informirani su putem radio i TV postaja te drugih društvenih mreža i portala (kroz radio emisije i najave, tiskana novinska linka, online novinska linka, preko objava na službenim stranicama partnera i suradničkih organizacija, radio postaja, portala i dr.).

Broj korisnika na godišnjoj bazi: 2102 direktnih

15. Metode korištene u programu

Predavanje, Medijska kampanja

16. Program je evaluiran

da

17. Vrsta provedene evaluacije

Da - Evaluacija procesa

18. Metoda evaluacije

Provedeno je vrednovanje tijekom 6. i 12. mjeseca provedbe projekta od strane projektnih partnera na način da se projektnim partnerima prosljedio anonimni online evaluacijski upitnik kojim se tražio osvrt na provedeni projekt, aktivnosti, komunikaciju, odnose među partnerima, mogućnostima poboljšanja i slično.

Proveden evaluacijski upitnik s uključanim srednjim školama kako bi se dobila povratna informacija o provedenim akcijama i predavanjima.

Provedeno je anketno ispitivanje učenika/ca srednjih škola s ciljem praćenja navika i stavova mladih po pitanju izlazaka, konzumacije alkohola i vožnje u alkoholiziranom stanju.

19. Evaluatori

Unutarnji

20. Najvažniji rezultati evaluacije

INTERNA EVALUACIJA

Projektne partneri su zadovoljni s održanim projektne aktivnostima, odnosno provedbom i realizacijom projektne aktivnosti i ostvarenim projektne rezultatima.

Projektne partneri vide projekt kao održiv te se planira njegovo provođenje i u narednom razdoblju. Projektne partner predlaže da se suradnja proširi i na sve autoškole s područja županije i na neke druge institucije. Smatraju kako je projekt koristan jer ako netko radi predavanja, akcija ili fokus grupa razmisli prije nego što krene voziti u alkoholiziranom stanju onda se napravio veliki pomak. Projekt je potrebno iz godine u godinu ga nadograđivati.

EVALUACIJA SA SREDNJIŠKOLAMA

Srednje škole s područja županije zadovoljne su s provedbom akcija i predavanja u srednjim školama iz razloga što su aktivnosti zanimljive, poučne i primjerene učenicima/ama. Učeni/ce imaju pozitivne reakcije na provedene aktivnosti, posebno na akcije s „pijanim naobalama“. Preporuka škola u kojima su se održale samo akcije, da se pored istih organizira i predavanje.

21. Program je promoviran u okviru medijske kampanje na nacionalnoj i/ili lokalnoj razini

Promoviran: da

Sadržaj i tijek kampanje: Postavljena su 5 jumbo plakata na frekventna mjesta na području županije tijekom 10 mjeseci provedbe projekta. Uz jumbo plakate izrađeni su i manji plakati koji su se postavili na različita mjesta na području županije gdje se okupljaju građani/ke. Promotivni materijali diseminirani su i putem akcija i predavanja u srednjim školama, sudionicima/ama fokus grupa, sudionicima/ama konferencije, projektne partnerima i suradnicima i drugim organizacijama koje rade s mladima.

Za potrebe podizanja svijesti građana/ki, posebice mladih, provoditelji projekta sudjelovali su na radio emisijama o projektu i temi prevencije prometnih nesreća koje uzrokuju mladi vozači/ce te na TV reportaži o konferenciji.

Izrađen je video spot na tematiku projekta. Video se diseminirao na internetske stranice provoditelja i partnerskih organizacija, Youtube kanal nositelja.

Izrađen radio jingl diseminirao na internetske stranice provoditelja i partnerskih organizacija, Youtube kanal nositelja te putem lokalnih radio postaja.

Objavljeni tekstovi na Internet stranici vezani uz problematiku mladih i vožnje u alkoholiziranom stanju.

Izrađena brošura o projektu i projektne aktivnostima s ciljem promocije i informiranja šire javnosti o preventivnim aktivnostima. Dostupna u online i tisak verziji.

22. Ukupni proračun programa za jednu godinu provedenja (HRK)

200500

23. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK):

Gradsko financiranje (HRK):

Županijsko financiranje (HRK): 60.150,00

Nacionalno financiranje (HRK): 140.350,00

Drugi izvori (HRK):